Nr. 273 (1647). Cena 40.000 mk. Włocławek, środa dnia 12 grudnia 1923 r. Rok VI

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata na miejscu mk. 900.000, na prowincji i z odnoszeniem do domu 1.000.000 mk.

Ogłoszenia za wiersz nonparelowy pierwsza strona 20000 m., druga i trzecia 16000 mk. czwarta 12000 mk. Ogł. drobne 8000 mk. za wyraz, tłust. druk. podwójnie. najmniejzse ogł. 80000 m. Dla zagranicy ceny o 100% wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Nasz numer przedgwiazdkowy.

Z okazji zbliżających się dorocznych świąt Bożego Narodzenia, oprócz numeru gwiazdkowego „Słowa Kujawskiego“, który ukaże się dnia 24 b. m.

wyjdzie w niedzielę dnia 16 grudnia r. b.

NUMER PRZEDGWIAZDKOWY

„SŁOWA KUJAWSKIEGO“.

Numer ten, na treść którego złożą się aktualue artykuły, dotyczące handlu i przemysłu polskiego, ukaże się w zwiększonej objętosci i wydrukowany zostanie w potrójnej, niż zwykle ilości egzemplarzy.

Ogłoszenia do tego numeru przyjmuje do dnia 13-go grudnia Administracja „SłowaKujawskiego“ (Brzeska 4).

Słowo marna połowa arcydzieł świata.
Krasiński.

Bez wzajemności.

Widoczna — mimo liczebnej mniejszości — przewaga żydowstwa w walce z narodem polskim kilkoma różnemi tłomaczy się przyczynami, a jedną z najważniejszych jest przenikanie żydów do społeczeństwa polskiego przy równoczesnej absolutnej izolacji własnego ich społeczeństwa, od wpływów jakichkolwiek, i przenikań obcych.

Ten sam stosunek bez wzajemności znamionuje każde ghetto żydowskie w jakimkolwiek narodzie na ziemi umiejscowione. Wiele niezłomnych konieczności i sił życiowych i dziejowych złożyło się na ten brak wzajemności. Pozostanie on nienaruszonym na zawsze. Nikt niema chęci, ani zamiaru przenikać ghetta. Natomiast żydzi wszędzie z całych sił starają się przenikać społeczeństwa nieżydowskie.

Taki stan rzeczy wytwarza w walce sytuację dla żydów wysoce korzystną, daje im bowiem do rąk bezustanną inicjatywę i ofensywę, zmuszając przeciwnika do wojny wyłącznie obronnej. Można to porównać do dwóch armij — żydowskiej i (np.) polskiej. Armja żydowska ma w obozie polskim liczne placówki swoich ludzi, wywiadów, agitacji i propagandy. W obozie zaś żydowskim ani stopa polska nie postała i nie postanie.

Należy w wyobraźni i w rachunku umysłowym przejrzeć i rozważyć pod tym kątem widzenia wszystkie pozycje życia bieżącego, aby ocenić ogrom płynącej stąd dla żydów przewagi. Oto garść przykładów.

Nie widziano w szkole żydowskiej nauczyciela lub ucznia Polaka, nie było i nie będzie. Natomiast w szkołach polskich coraz więcej jest uczniów i nauczycieli żydów. W nauce, literaturze i sztuce żydowskiej niema i nie będzie ludzi obcych. Sami swoi. Do polskiej zaś (lub innej w innych krajach) nauki, literatury i sztuki żydzi pchają się gromadami. W politycznych stronnictwach żydowskich jeszcze świat nie widział Polaka, lub wogóle nie żyda. I nie ujrzy! Natomiast w polskich (lub innych) stronnictwach politycznych roi się od żydów i t. d.

Niechaj czytelnik z łaski swej sam powyższą metodą rozejrzy się uważnie, dokoła wszystko przeliczy, zsumuje i wyobraźnią z tego punktu całość życia naszego ogarnie, a w tedy w całej okazałości przedstawi mu się konsekwentny, prawdziwie zoologiczny nacjonalizm żydowski.

Po dokonaniu tego przeglądu łatwo zrozumiemy, dlaczego to żydzi ciągle wrzeszczą przeciwko »zoologicznemu nacjonalizmowi« Polaków, którego, niestety, jeszcze pośród nas niema; Żydzi trzymają swoje ghetto w zoologicznej izolacji, społecznej wyłączności i drobiazgowym, wreszcie rytualnym nacjonalizmie. To jest ich ogromna w walce szansa. Nie dziw, że szansy tej pragną pozbawić swego przeciwnika, że oszustwem i krzykiem chcą mu ją obrzydzić.

Jak wobec tego ma się zachować społeczeństwo polskie? Trzeba wymyślić i powziąć jakąś względem żydów wzajemność, naturalnie! Bo na wzajemności w stosunkach międzyludzkich świat stoi. Mamy zatem do wyboru dwie wzajemności: albo nawzajem przenikać ghetto żydowskie, albo — również nawzajem — zamknąć przed żydami własne swe społeczeństwo. Trzeciej drogi niema.

Sądzę, że ze świecą nie odszukamy Polaka, któryby skłonił się do przenikania ghetta. Więc pozostaje tylko droga ścisłej izolacji własnego społeczeństwa. Musimy na tę drogę natychmiast bez wahania wstąpić, bo nonsensem, kompromitacją i zgubą dla nas jest ten nasz dotychczasowy, bierny stan bez wzajemności.

St. Pieńkowski.

Przed stabilizacją.

Ostatnie pociągnięcia rządu i sejmu posunęły sprawę naprawy Skarbu oraz reformy waluty bardzo naprzód. Po wniesieniu zrównoważonego budżetu przez Rząd, po uchwale waloryzacji podatków przez Sejm, przychodzi obecnie kolej na dwie nowe ustawy: o przyszłej monecie obiegowej i o banku emisyjnym. Obydwie te ustawy już są w sferach rządowych przedsykutowane i mają w najbliższych dniach być wniesione do laski marszałkowskiej.

Stabilizacja waluty i przejście na monetę opartą o złoto, mogą narazić życie gospodarcze, szczególnie w okresie przejściowym, na poważne trudności. Podwyżce będzie musiała ulec prawdopodobnie robocizna, gdyż ceny produktów rolniczych pójdą w górę, dążąc do zbliżenia do cen na rynku światowym. Przemysł więc w tym okresie musi liczyć się z wyższemi kosztami, a także z bardzo poważne-

mi trudnościami konkurencyjnemi. Dlatego też przemysł musi już obecnie zastanowić się w jaki sposób możnaby te wszystkie trudności zwalczyć.

W związku z tem dowiadujemy się, że ministerstwo przemysłu i handlu, pragnąc kwestje te najwszechstronniej wyjaśnić, aby móc ustalić linje postępowania w okresie przejściowym, zwołuje na dzień 15 grudnia o godzinie 11 przed południem w gmachu ministerstwa posiedzenia Rady handlowo-przemysłowej z jednym jedynym punktem porządku dziennego—sprawa zdolności eksportowej przemysłu polskiego i warunki naszego eksportu.

Oczekiwany jest, ze względu na gorącą sytuację, bardzo liczny komplet obradujących.

Dlaczego żydzi wykupywali jednomarkówki?

Od pewnego czasu w zachodniej Małopolsce spekulanci żydowscy wpadli na dziwny pomysł: wykupywali jednomarkowe banknoty, płacąc za nie po 10.000, 20.000 a nawet 70.000 marek. — Ludzie zachodzili w głowę, na co żydom potrzebne są te banknoty, posiadające dziś już chyba tylko »numizmatyczną« wartość. Dopiero teraz wyjaśniła się tajemnica. Oto w kołach finansowych powstała jakoby myśl ostemplowania jednomarkówek, których skarb państwa posiada jeszcze duże zapasy, na banknoty wyższej wartości, podobno miljonowej, jak to uczyniono n. p. ze znaczkami pocztowymi.

Chodziło tu o zaoszczędzenie kosztów, gdyż łatwiej ostemplować banknoty, niż drukować nowe. Ten pomysł podobał się naturalnie naszym żydkom, którzy potrafią, jak wiadomo, robić miljardy z »niczego«... I tu wpadli na genialny pomysł... wyręczenia rządu w stemplowaniu banknotów... Cóżto byłby za świetny interes?! Mała maszynka drukarska do stemplowania i fabryka miljonowych banknotów gotowa. Więc żydzi zaczęli na gwałt skupować jednomarkówki. Tym razem ten »interes« im się nie powiódł, bo ministerstwo skarbu nie zgodziło się na ostemplowanie banknotów. Muszą więc na razie zadowolnić się innemi sposobami... okradania skarbu.

Betleem idzie.

Czy dla wszystkich ten Jezus-Dziecina rodzi się z równym szczęścia uśmiechem? Czy wszyscy oczekują Go z utęsknieniem, jako Zwiastuna dobrej nowiny?

Tak, zaiste, czują i czuć powinny serca chrześcijańskie, lecz niestety ponura nieraz rzeczywistość wyziębia w sercach święte odblaski wiary, nadziei i miłości. Idą szare mroki śmierci głodowej, wicher poprzez szczeliny chat spustoszonych smaga swem mroźnem tchnieniem nagie ciała, nieszczędząc nawet dzieci w kolebce — cóż dziwnego, że uczestnicy tych okropności nie mogą się cieszyć z wędrującej ku nim gwiazdy Betleemskiej.

Ludzie bogaci i względnie zamożni, zapełnijcie tę straszną lukę w sercach waszych współbraci; wszak oni są krew z krwi i kość z kości waszych, tym samym ludem polskim i katolickim. — Przy żłóbku betleemskim utrzyjcie ich zbolałe źrenice ofiarą tego, co dajecie waszym dziatkom ukochanym. A dajcie wiele! Jarzące od świateł choinki, świecidła, zabawki, przysmaki, gwiazdy, krasnoludki i inne cudowności składają się na oną cudowną symfonję, która kołysze do snu i budzi niejedną złotowłosą główkę waszych aniołków.

A tuż może za drzwiami orgja nędzy szaleje! Czy nie należy ująć żałoby i do tych złotych snów o aniołkach, Bożem Dzieciątku w stajence narodzonem, domieszać wiązanki dopełnionego obowiązku ofiary i miłosierdzia względem nagich i głodnych rówieśników.

Światła, kolendy, zieloność i sute podarunki zostawią mgliste wspomnienia, ale pamięć dobrych czynów płynących z zaparcia siebie, ta pamięć słodzić będzie najcięższe chwile i złotemi głoskami wyrytą będzie w księdze żywota.

Matki Polki i chrześcijanki — zwracam się dziś do was z gorącym apelem, abyście pieniądze przeznaczone na choinkę dla waszych dzieci oddali na wsparcie nędzarzom, którzy już nie o jabłkach, piernikach i cudach choinkowych marzą, ale o twardym, suchym kawałku chleba.

Jeśliby każda najmniejsza rodzina wzięła na ten czas świąteczny chociaż jedną biedną rodzinę i takową przez ręce swych dzieci obdarowała posilniejszym świątecznym kęsem chleba — złożyłaby w skarbnicy życiowej tych serc młodocianych niezatarte wspomnienie dopełnionego obowiązku względem cierpiących współbraci.

Jezus-Dziecina oczekiwany, ukochany i uczczony przez bogatych i biednych, przez mędrców i pastuszków, stałby się jednym rozdawcą skarbów dalekiej, a może i bliskiej bardzo przyszłości, a błogosławieństwo biedaków możeby niejedną groźną falę od nas odwróciło.

Paulina Miszewska.

OBNIŻENIE podatku węglowego.

W łączności z pogarszającą się stale od pewnego czasu konjunkturą na rynku węglowym dla węgla polskiego, wywołaną z jednej strony przez obniżenie zarobków górników w Czecho-Słowacji oraz przez obniżenie tamże podatku węglowego do 10 proc. od ceny węgla — rząd polski nie chcąc dopuścić by węgiel polski został z dotychczasowych rynków zbytu wyrugowany, przystąpił w ostatnich tygodniach do nowego uregulowania podatku węglowego.

Sprawa ta stała się tem pilniejszą, iż produkcja kopalń górnośląskich ostatnio musiała uledz nawet znaczniejszej produkcji. Z powodu braku zbytu cały szereg kopalń widział się zmuszonym wprowadzić jeden, względnie dwa dni w tygodniu wolne od pracy.

Mające się ukazać w najbliższych dniach rozporządzenie pp. ministra skarbu i przemysłu i handlu przewiduje obniżenie podatku od węgla śląskiego z 35 proc. na 25 proc. przyczem dla węgla eksportowanego z Polski przewidziane są dalsze bonifikacje podatku w wysokości 5 proc. Podatek węglowy w innych zagłębiach ulegnie również odpowiedniej zniżce i tak: w Dąbrowie z 30 na 21 proc., w Małopolsce z 20 na 14 proc. i z 15 na 10 proc.

Obecne ceny węgla śląskiego, przy uwzględnieniu powyższej zniżki podatkowej oraz podwyżki zarobków, przyznanej na Górnym Śląsku od 1 b. m. w wysokości 55 proc. wynoszą: wraz z podatkiem dla węgla grubego 16.173.000 za tonnę loco kopalnia, dla groszku—13.483.000 i dla drobnego—10.785.000.

Oprócz tego odbiorcom polskim przyznawany jest dodatkowy rabat na pewnych gatunkach węgla w wysokości od 140.000 do 270.000 mkp. na tonnie.

Z Rady Miejskiej.

Posiedzenie zagaił p. wice-prezes Gąsiorowski o godz. 9 wiecz. Protokuł poprzedniego posiedzenia, odczytany przez radnego sekretarza p. L. Opoczyńskiego, Rada Miejska zatwierdziła.

I) Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie w I czytaniu uchwaliła: "Upoważnić Magistrat:

1) Do zaciągnięcia krótkoterminowej pożyczki w Pocztowej Kasie Oszczędności do wysokości dwieście miljardów mkp. na zakup artykułów pierwszej potrzeby dla ludności robotniczej m. Włocławka.

2) Do ustalenia terminów spłat i szczegółowych warunków pożyczki oraz przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych.

3) Do przeprowadzenia wszelkich czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki, przytem Rada Miejska zaznacza, że m. Włocławek z tytułu niniejszej pożyczki poddaje się statutowi Pocztowej Kasy Oszczędności oraz przepisom wydanym lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez Władze Kasy zgodnie z jej statutem.

II) Na wniosek Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła w II czytaniu: „Upoważnić Magistrat:

1) Do zaciągnięcia w Polskim Banku Komunalnym na zaopatrzenie ludności m. Włocławka na okres zimowy 1923/24 w węgiel z przydziału Nadzwyczajnego Komisarza dla zwalczania drożyzny, krótkoterminowej pożyczki do wysokości 2.000.000.000 (dwa miljardy mk.) na warunkach ustalonych przez Polski Bank Komunalny w porozumieniu z Magistratem m. Włocławka.

2) Do ustalenia terminów spłat i szczegółowych warunków pożyczki. 3) Do przeprowadzenia wszelkich potrzebnych czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki i przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych. Przytem Rada Miejska zaznacza, że z tytułu niniejszej pożyczki m. Włocławek poddaje się statutowi Pols. Banku Komunalnego oraz przepisom wydanym lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez władze Banku zgodnie z jego statutem.

III) Na wniosek nagły Magistratu Rada Miejska jednomyślnie uchwaliła w I czytaniu: Upoważnić Magistrat:

1) Do zaciągnięcia na dalszą rozbudowę kolonji robotniczej w m. Włocławku, w Polskim Banku Komunalnym pożyczki na sumę 500.000.000 mkp. (pięćset miljonów mkp.) na warunkach ustalonych przez Pol. Bank. Komun. w porozumieniu z Magistratem m. Włocławka. 2) Do ustalenia terminów spłat oraz wszelkich wogóle warunków pożyczki i przyjęcia zobowiązań z pożyczką związanych. 3) Do przeprowadzenia wszelkich czynności prawnych w związku z zaciągnięciem pożyczki. Przytem Rada Miejska zaznacza, że z tytułu niniejszej pożyczki m. Włocławek poddaje się statutowi Pol. Banku Komunalnego. oraz przepisom wydanym, lub mogącym być wydanymi w przyszłości przez Władze Banku oraz Min. Robót Publicznych i Skarbu.

Na tem posiedzenie zamknięto o godz. 10 i pół w nocy.

MYŚLI.

Ale nie burzcie przeszłości ołtarzy
Choć macie sami doskonalsze wznieść,
Na nich się jeszcze święty ogień [żarzy
I wy winniście im cześć!

A. Asnyk.

Rewizja w lożach masońskich w Toruniu.

Policja toruńska przeprowadziła rewizję w lokalach lóż masońskich Vodwells i Bienenkorb w Toruniu. Lokal pierwszej loży zajmuje piękne kilkopokojowe ubikacje przy ulicy Chełmińskiej. Lokal drugiej loży zajmuje trzypiętrowy dom przy ul. Łazienne]. Oddział agentów pod dowództwem komisarzy zwiedził lokale te, gdzie miał możność oglądania „dziwów masońskich" w postaci czarnych kaplic, kilku trumien, trupich czaszek, rozmaitych szaf rytualnych etc. Rewizja wykazała b. duży materjał, świadczący o rozwoju lóż masońskich w Polsce, będących w łączności z lożami zagranicznemi i wiele innego materjału, z którego wynika antypaństwowy charakter tychże lóż.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 11. XII.

Funt angielski	16.680.000
Dolar	3.762.000
Frank szwajcarski	666.000
Frank francuski	203.000
Korona czeska	195.600
Korony austrjackie (100)	52.50

Co niesie dzień?

GRUDZIEŃ
12
ŚRODA

Dziś: Aleksandra p.
Słow.: Wolidara.
Jutro: Łucji p. m.
Wschód słońca o g. 7.28
Zachód o g. 15.38
Wsch. księżyca o g. 10.50
Zachód o g. 20.58.

Na ochronkę klasztorną. O. Gwardjan prosi nas o umieszczenie następującego podziękowania: »Czuję się w obowiązku wyrazić najgorętsze podziękowanie dobrodziejom ochronki klasztornej, którzy ofiarowali sierotom następujące dary: p. Około-Kułak z Siewierska 2 wozy kapusty, 2 korce jęczmienia i 2 korce pszenicy; p. Gniazdowski z Nowej Wsi korzec jęczmienia; ks. prob. Suck 2 miljony mk; ks. prał. Załuska 2 mil., mk.; ks. dziekan Żak 2.200.000 mk.; p. Kalinowska 2 mil., ks. Petrykowski 1 mil., p. Ciesielski 1 mil, p. Drozdowska, która stale roztacza swą opiekę nad ochronką 400.000 mk., p. Wiwatowska 200.000 mk., p. Wrońska 250.000 mk., p. Kazimierz Ossowski, właściciel sklepu bławatnego, wiele cennego materjału dla dziatwy, wreszcie sklepy złożyły w różnych ilościach ogółem 20 miljonów marek. Upraszając Sz. obywatelstwo i kupiectwo o dalsze ofiary świąteczne na biedne sieroty, składam też podziękowanie Braciom i Siostrom III Zakonu za podarunki na rzecz ochronki.

O. Kajetan Michalec, Gwardjan klasztoru OO. Reformatów we Włocławku.

„Jasełka“. Dowiadujemy się, że OO. Reformaci dorocznym zwyczajem urządzają w „Polonji“ w okresie świąt Bożego Narodzenia tradycyjne „Jasełka“, które w tym roku będą miały program wyjątkowo doborowy i efektowny z racji 700-ej rocznicy zaprowadzenia przedstawień jasełkowych przez św. Franciszka z Assyżu.

Ze Szkolnictwa Miejskiego. Kuchnia dożywiania dzieci szkolnych przy Magistracie otrzymała od p. Konińskiej Mk. 1.000.000 na potrzeby kuchni.

Z kar za niedopełnienie obowiązku szkolnego, Wydział Szkolny Magistratu m. Włocławka zakupił za 20.000.000 mk. trepek i przydzielił szkołom celem rozdania najbiedniejszym dzieciom.

Komisja Nauczyciel. Zawodowego na posiedzeniu w dniu 7 b. m. ukarała 25 osób na sumę 11.100.000 za niedopełnienie obowiązku szkolnego. Posyłajcie do szkół!

Podziękowanie. Zarząd Kujawsk. Koła Dramat. pod protekt. Z. H. P. składa serdeczne podziękowanie za łaskawą pomoc przy urządzeniu przedstawienia w dn. 29 IX i 2 XII b. r., na rzecz Ligi Obrony Pow. Państwa: W. panu Dabińskiemu za bezinteresowne użyczenie sali »Nowości»; p. maj. Misiągowi, p. por. Briffowi, Dowództwu i Orkiestrze 14 pp. na czele z p. Wittmanem, za przyjęcie udziału w wieczorze; Magistratowi m. Włocławka — za zwolnienie z opodatkowania biletów; p. Zausznicy — za ofiarowanie desek do urządzenia dekoracji i Syndykatowi Rolniczemu za węgiel na opalenie sali i fabr. „Cellulozy“ za papier; Zaw. Związk. Chrześć, Semin. Duchowieństwu, Klasztorowi OO. Reformatów za wypożyczenie kostjumów, p. Gulskiemu za rekwizyty, Zarząd koła składa publiczne podziękowanie tym wszystkim którzy zaszczyciwszy swą obecnością przedstawienie, zrozumieli doniosłość tak wielkiego celu, jakim jest lotnictwo.

Akademja na Kresy. W niedzielę dnia 16-go b. m. o godzinie 5-ej po południu w sali aktowej gimnazjum Ziemi Kujawskiej odbędzie się uroczysta Akademja na Kresy Zachodnie. W Akademji wezmą udział: prof. Janikowski z Warszawy, który wygłosi interesujący odczyt p. t. »Zagadnienia zachodu i wschodu w życiu państwowem Polski», następnie prezes »Macierzy gdańskiej» p. Kubacz i redaktor z Gdańska p. Cieszyński. Nie ulega wątpliwości, że sala będzie przepełniona.

Nowy system regulacji płac urzędniczych. W myśl okólnika prezydenta ministrów w sprawie uregulowania poborów urzędniczych, według nowego systemu, wydziały personalne i finansowe wszystkich ministerstw przeprowadzają obecnie w szybkim tempie rejestrację pracowników państwowych według klas i szczebli schematu nowej ustawy uposażeniowej. W związku z tem, dnia 15 b. m. urzędnicy otrzymają 54 proc. poborów z dnia 1 grudnia r. b. oraz resztę wyrównania różnicy między poborami dawnymi a nowemi, obliczona na zasadzie ustawy, ta reszta wyrównywująca różnica poborów wyniesie około 40 do 60 proc. poborów z dnia 1 grudnia r. b. zależnie od stopnia służbowego i stanu rodziny urzędnika. Do obliczenia tego wyrównania dochodzi także 20 proc. dodatku stołecznego. W rezultacie urzędnicy otrzymają za grudzień pełne uposażenie według nowej ustawy, tudzież pełny zwrot różnic za październik i listopad. Natomiast nie jest przewidziane asygnowanie jakichkolwiek zasiłków przedświątecznych. (s).

Osobiste. Chory od paru tygodni Prezes Sądu Okręgowego p. W. Nowca powrócił do zdrowia i z dniem 11 b. m. objął swoje urzędowanie.

Powróci z Ameryki. Dzisiaj powrócił do Włocławka z Ameryki po 4-miesięcznej nieobecności ks. kan. Karol Makowski.

Połączone Komitety Obrony lotniczej i gazowej komunikują, że zebrania będą się odbywały nie w poniedziałki, lecz w każdą sobotę o godz. 6 ppoł. w lokalu Państwowej Szkoły Technicznej.

Ferje świąteczne w gimnazjach państwowych rozpoczną się w piątek dnia 21 grudnia i trwać będą do dnia 2-go stycznia włącznie. Ferje w gimnazjach prywatnych będą trwały od 21 grudnia do 7-go stycznia.

Papierosy z dniem 10 grudnia zdrożały o 50 proc.

Akcyza na wódkę podniesiona została z dniem 10 b. m. o 100 proc.

Uduszenie dziecka. W szpitalu św. Antoniego położnica Anna Kimel podczas snu udusiła noworodka. Policja spisała protokół.

Zawalenie się ściany. W domu przy ul. Kapitulnej № 7 zawaliła się ściana. Żaden z lokatorów nie poniósł szwanku. Policja spisała protokół.

Za pijaństwo i włóczęgostwo policja pociągnęła do odpowiedzialności Jana Grabowskiego, Albina Gąsiorowskiego, Stanisława Olczaka i Józefa Walczaka.

Za oszustwo. Policja pociągnęła do odpowiedzialności Surę Hamburgier zam. przy ul. Chmielnej za niedozwolone kombinacje z wagą. Sprawę skierowano do sądu.

Do odpowiedzialności. Za bójki i awanturowanie się na ulicy policja pociągnęła do odpowiedzialności Antoniego Kłamżyńskiego, Władysława Jackowskiego i Władysława Czerwińskiego. Sprawę skierowano do sądu.

Kradzież łódki. Przy ul. Wienieckiej złodzieje skradli Franciszkowi Olejniczakowi łódkę wartości 30 miljonów marek. Ekspozytura śledcza prowadzi śledztwo.

Z sądu okręgowego. W dniu 10 b. m. sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego p. Szalewicza, w asystencji sędziów pp. Dulskiego i Piaszczyńskiego, rozpatrywał sprawę karną przeciwko 30 oskarżonym o udział w rozruchach w 1919 r. podczas jarmarku w Osięcinach (starostwa nieszawskiego). Oskarżał podprokurator p. Olszewski. Świadków wezwano 40.

Nawiasem.

Ambicja! Fatalne słowo.

Przekleństwo, zgubę sieje wszędzie, gdziekolwiek tylko położy rękę swą lodowatą, trupią.

Co zbudowane mozolnym wysiłkiem dusz ofiarnych, burzy doszczętnie, że po ich pracy zda się ślad niknie.

Napoły łamię rodzinę. Ztąd niezliczone dziś separacje. »Mnie się tak podoba» — »Dość mam jej (lub jego) rządów» »Dziś czasy demokratyczne, wolność»...

. Kruszy spoistość organizacji.

Dwie organizacje obok siebie stojące zatruwają się wzajemnie wyszukiwaniem wad, upadków — miast wznosić gmach rzetelnej potęgi, pomału upadają, giną. »Aha, ładnie wyszlibyśmy na dudków — Trzeba im podciąć skrzydełka. Zadużo mają powodzenia, uznania. Może dojdą do wielkich wpływów. Nie! Raczej zginąć, byle oni nie wzrośli w siłę i znaczenie.

I marnują się twórcze siły Polski. Najjaśniejsza nasza miast się odradzać wewnętrznie, by ta lampka bez oliwy, przygasa, kona.

Wszystko idzie na marne.
Niema komu słuchać.
Wszyscy rządzić pragną.

Biedna Ojczyzna nasza! Czyżby owo dawne „w Polsce jak kto chce“ jako przekleństwo za dawne ojców winy, w strasznem dziedzictwie nam pozostało?

— — — — — — — —

„Jest tyle sił w narodzie,
Jest tyle, mnogo ludzi,
Niech tylko duch w nie wstąpi
Niech śpiących nam pobudzi!..«
O duchu prostoty, przybywaj,
a na powisłe brzemieniem zławróż-
[bnych chmur
niebo Ojczyzny naszej krześ
promienie złote posłuszeństwa i ofiary.

Tułan.

— Wydział karny sądu okręgowego wyjeżdża na 3-dniową (13, 14 i 15 b. m.) sesję do Kutna w celu osądzenia 12 spraw karnych. Przewodniczącym sesji wyjazdowej jest p. sędzia Rasz.

Wyjaśnienie. Na skutek wzmianki w Nr. 269. „Słowa Kujawskiego“ z dn. 7.12., o redukcji pracowników w nowopowstałych we Włocławku bankach, Dyrekcja Włocł. Oddziału Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, niniejszym oświadcza, że nietylko niema zamiaru redukować swego personelu, ale przeciwnie, poszukuje rutynowanych bankowców.

Z OKOLIC.

Wypadek. Do Szpitala św. Antoniego przywieziono z Wieńca cztery osoby poparzone wskutek pęknięcia kotła. Stan chorych b. groźny.

Za nadużycia służbowe został zwolniony z pełnienia obowiązków wójta gminy Ruszkowo Franciszek Walczak.

Z KRAJU.

Przerachowanie walut odstępowanych P. K. K. P. Równocześnie z przedłożeniem umowy dewizowej zawartej między rządem a Górnośląskim Związkiem Przemysłowców Górniczo-Hutniczym do 1 lutego 1924 r., w sprawie kursu walut dla P. K. K. P. wprowadzono do umowy tej niektóre zmiany zasadnicze. Według brzmienia zmian tych wprowadza się zamiast kursu giełdy Warszawskiej przeciętnej kurs giełdy Warszawy. Zurychu i Wiednia. Przytem, gdyby notowania warszawskie były ponad 15 proc. niższe od dwu pozostałych, bierze się w rachubę również notowania w Pradze, w razie zaś różnicy kursu przeciętnego wymienionych giełd ponad 20 proc. oblicza się kurs przeciętny notowań w Zyrychu, Wiedniu i Pradze.

Kurs przeciętny określony zostaje ad hoc przez P. K. K. P.

Z P. K. O. Od dnia 15 grudnia r. b. P. K. O. podwyższa sumę przekazu czekowego płatną we wszystkich urzędach pocztowych do 25 miljonów mk. na jeden przekaz.

Przekaz płatny w urzędach pocztowych znajdujących się w miejscowościach posiadających filje P. K. K. P. może opiewać na sumę do 50 miljonów.

Wszystkie oddziały P. K. K. P. wypłacają przekazy czekowe P. K. O. na sumy ograniczenia ich wysokości.

Oddział Pocztowej Kasy oszczędności w Krakowie rozpocznie czynności od d. 1 marca 1924 r. Zapisy na uczestników obrotu czekowego P. K. O. w Krakowie przyjmowane są obecnie w P. K. P. w Warszawie.

Pieniężne przekazy i przesyłki. Powiększone zostało przyjmowanie listów wartościowych, paczek, przekazów pocztowych i telegraficznych z obecnej najwyższej sumy 10 miljonów mk. do 30 miljonów. Opłata za przekazy wynosi ponad 10 do 15 miljonów kwotę 10 tys. mk., za każde zaś dalsze 5 miljonów o 20 tys. mk. więcej.

Konsekracja nowego kościoła. Kościół parafjalny w Pruszkowie, którego budowę rozpoczęto w 1907 r., doprowadzono do takiego stanu robót, iż mają się w nim odprawiać nabożeństwa, dotychczas odprawiane w ciasnej, prowizorycznej kaplicy. Dn. 9 b. m., odbyło się poświęcenie nowego kościoła i odprawiona została suma przez J. Em. ks. kardynała Aleksandra Kakowskiego. Na uroczystości tej byli przedstawiciele władz państwowych i liczni wierni z okolicy.

Wysłańcy komunistycznych bojówek. W Tczewie aresztowano w tych dniach dwóch Niemców przybyłych z Zagłębia Ruhry, Jungermana i Rieffera. W czasie śledztwa stwierdzono, posiłkując się zapiskami znalezionemi u aresztowanych iż obaj byli członkami bojowych oddziałów komunistycznych w zagłębiu Ruhry.

Aresztowani początkowo nie chcieli wyznać celu swego pobytu w Polsce, jednak, w czasie dalszych badań zeznali, że jako pochodzący z Pomorza i znający język polski wysłani zostali do Polski w celach agitacyjnych.

Zaraza na trzodę chlewną. W najbliższych okolicach Piaseczna grasuje zaraza wśród trzody chlewnej. Jednemu z hodowców padło 36 sztuk, co go naraziło na miljonowe straty. Władza weterynaryjna zarządziła środki w celu zlokalizowania zarazy.

TELEGRAMY.

Ostatni dzień walki wyborczej w Anglji.

Wykroczenia skrajnych żywiołów.

LONDYN, 11.XII. W dniu 6 b. m: o godz. 8-ej rano rozpoczęły się wybory. Kampanja przedwyborcza toczyła się prawie do ostatniej chwili. Tym razem walka nie przeszła jednak tak spokojnie, jak to się zwykle działo w Anglji. Wykroczenia tłumów wydarzyły się nawet w ostatnim dniu. Widownią ich były znów przeważnie przedmieścia Londynu. Samochód znanego konserwatysty pułk. Spendera bombardowano w jednej ze wsi

pod Tvonbridge kamieniami. Spender został poraniony odłamkami szkła.

Wynik wyborów w Anglji.

LONDYN, 11.XII. (Pat). Według ostatnich obliczeń, konserwatyści uzyskali 249 mandatów, Labour Party 180, liberali 150 mandatów. Dotychczasowy ten wynik wskazuje na niepowodzenie polityki protekcjonistycznej konserwatystów.

BERLIN. (AW.) Według wiadomości „Expresa Corespondenz" w paryskich kołach politycznych liczą się z możliwością powołania do steru gabinetu Lloyd Georgea jako rezultatu wyników wyborów w Anglji. W kołach parlamentarnych jakoby są zdania, że ta możliwość na wypadek urzeczywistnienia mogłaby pociągnąć za sobą zmiany w ustosunkowaniu sił rządowych także we Francji.

Gabinet angielski.

PARYŻ, 11.XII. Pat. Według informacji ag. Hawas, Baldwin zamierza stanąć przed parlamentem z gabinetem nieco zrekonstruowanym. Gabinet w takim składzie miałby prowizorycznie stać u steru władzy.

Propozycje i żądania sowietów pod adresem Francji.

MOSKWA 10.XII. (Pat.) W artykule wstępnym „Izwiestji" Stiekłow pisze w sprawie stosunków rosyjsko-francuskich, że uznanie przez Sowiety długów przedwojennych zależnie jest od uprzedniego udzielania Rosji kredytów, a dalej, zaznacza, że uregulowanie stosunków rosyjsko-francuskich wymaga wzajemnych gwarancji gospodarczych i politycznych.

Rosja żąda gwarancji przeciwko wszelkiej interwencji, pośredniej i bezpośredniej oraz zdezawuowania białogwardzistów rosyjskich i wszelkich kombinacji antyrosyjskich W stosunku do Niemiec Stiekłow proponuje wzajemne zobowiązanie się Rosji i Francji do niemieszania się w sprawy wewnętrzne Niemiec.

Nędza w Niemczech.

BERLIN. A. W. Dzienniki niemieckie podają, że w Londynie powstało Towarzystwo dobroczynne pod nazwą „German Distress Relief Foundi", które ma zadanie niesienie pomocy dotkniętej nędzą ludności Niemiec. W skład Towarzystwa wchodzą biskup, rabin i inne znakomite osobistości Londynu. Towarzystwo wypracowało szereg okólników i odezw wzywających do niesienia składek.

Nowe monety dla Gdańska.

GDAŃSK (AW). Wczoraj przybył do Szczecina parowiec „Arcona", przywożąc 193 paczki monet niklowych i miedzianych dla wolnego miasta. Każda z tych pak ma wagi około 3 cetnarów. Dziś urzędnicy senatu zważyli i przyjęli monety.

Z parlamentu niemieckiego.

BERLIN. (A. W.) Gabinet Marxa otrzymał wreszcie żądaną ustawę o pełnomocnictwach 313 głosami przeciwko 18. Partje rządowe zmobilizowały wszystkich posłów, podobnie i centrum. Sala posiedzeń była doszczętnie wypełniona.

Nowy separatyzm.

KRÓLEWIEC, 11.XII.

Przeprowadzono na rozkaz władz berlińskich rewizje w różnych organizacjach skrajnie prawicowych wschodnio-pruskich, wywołały żywą opozycję całego ziemiaństwa tutejszego, domagającego się zniesienia wszelkich podobnych interwencji,

Wobec tego, że władze oficjalne junkrom na rękę iść nie chcą, uchwalono domagać się usunięcia prezydenta Prus wchodnich, Siehr'a i uchylenia wpływów lewicowych. Junkrzy grożą w odezwach, że w razie czego zareagują bodźmi miast, nie dosyłając ze wsi żywności.

Junkrzy domagają się zupełnie jawnie odseparowania się od Rzeszy, a szczególniej Prus, rządzonych przez socjalistów, chcąc utworzyć osobny rząd dzielnicowy z własną walutą, Przywódcą ruchu tego jest, jak słychać, przywódca ziemian wschodnio-pruskich, Oldenburg, oraz Janston.

Rozruchy w Niemczech.

KOLONJA, 10.XII. (P.A.T.) Podczas rozruchów żywnościowych w dniu wczorajszym splądrowano znaczną liczbę składów spożywczych. Policja interwenjowała z bronią w ręku. Kilkanaście osób raniono.

Rozruchy komunistyczne.

EFRINGEN, 10.XII. (P. A. T.) Wczoraj miały miejsce demonstracje komunistyczne, podczas których policja kilkakrotnie interwenjowała. Jeden komunista został zabity; liczba rannych jeszcze nie została stwierdzona.

Wrzenie w Grecji.

ATENY, 11.XII. PAT. Po wiecu, który się odbył za wiedzą władz, socjaliści urządzili burzliwą manifestację podczas której dali szereg strzałów w kierunku republikanów. Dwie osoby zostały zabite, około 20-tu ranionych. Wojsko przywróciło porządek.

KILKUWIERSZÓWKI.

× O wzmocnienie walki z lichwą Kom. Rządu w celu wzmocnienia walki z lichwą i spekulacją zarządził zwiększenie etatów policyjnych od dn. 3 grudnia rb. Do oddziału walki z lichwą przydzielono kilkunastu funkcjonarjuszów policji, którzy mają za zadanie przeprowadzić w całem mieście kontrolę cenników.

× P. prezes rady ministrów przyjął delegację Tow. eugenicznego, delegację rady miejskiej m. Tarnowa z dr. Tertilem i inż. Rypuszyńskim naczele jeneralnego komisarza wyborczego, dr. Józefa Mierzeńskiego.

Odpowiedzi Redakcji.

Autorowi „Wspomnienia" p. R. G. Owszem rzecz nadaje się do druku, jednak ze względów technicznych feljetonik pomieścimy w jednym z numerów świątecznych.

Panu S. C. Nadesłana zagadka dobra, ale nie *ad rem.*

OFIARY.

P. B. A. składa 500.000 marek na podziękowanie Św. Antoniemu dla biednych do rozporządzenia p. Klabeckiej.

REDAKTOR: KS. JAN KOBIERSKI CZCIONKAMI DRUKARNI DIECEZJALNEJ WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.